سەرکوتکردن و ئـازادی سیکسی … سمکۆ محەمەد

ئاسانترین شت تیکشکانە. بەڵام قورسترین شت دروستکردنەوەیەتی …

خراپ تێگەیشتن لەجۆرەکانی ئازادی و رەهەندە جیاوازەکانی لەکولتووری داخراودا. لەهەموو بارێکدا پەیوەستە بەگوتاری زاڵی دەسەڵاتەوە، مەبەست لەگوتاری زاڵ ئەوەیە کە لەناوەندە ئاینییەکانەوە سەرچاوەی گرتووە و پیاوانی ئاینیش قورستری دەکەن و بووە بەکلتوور و یاسا و دەستوور بەبێ لەبەرچاوگرتنی ئەرك و ماف بۆ گشت، ئەوەی کە لەرابردوودا لەئەورپا بینراو بیرمەندەکانیش قسەی زۆریان لەسەر کرد وەکو کێشەیەکی زەقی کۆمەڵگە. مەترسی بەرهەمهینانی ئەو ئازادییە بوو کە ئینسانی ساردو سڕ و ژێر دەستەی دەسەڵات و کۆیلەی گوتارەکەی بوون کە دواجار بوو بەهێزێکی کۆمەڵایەتی، بەڵام ئەوان هەم سەردەمەکە لەخزمەتیاندا بوو مانای شۆڕشی کۆمەڵایەتی بەهایەکی هەبوو، هەم خۆیان خزمەتی ویستە گشتیەکانیان کرد و خەڵکیش پێشوازی لێکرد، بۆیە توانیان ریفۆرم بکەن و گوتاری زاڵ نەهێڵن وەکو سێبەر بەسەر دەستوورەوە، چونکە دەستوور بۆ گشت کۆمەڵگەیە و کۆمەڵگەش فرەییە لە ئاین و کولتوور و نەتەوە و هتد، بەڵام رۆژهەڵات و بەتایبەتیش کوردستان کە لەژێر کاریگەری فشاری ئاینی زاڵدایە، قورسە بتوانێ لەرێگەی نەهێشتنی سەرکوتکردنی سێکسیەوە چارەسەری ئیشکالیاتەکانی دیکەی بکات کە مانای سەرکوتکردنە و کەسێکیش سەرکوت کرا و کەسایەتی روخێنرا، ئیدی جارێکی دیکە دروست نابێتەوە.

ئازادی بو سیکس لە کومەڵگەی داخراودا، توندوتیژی بەرهەمدێنێ کە ئەمە ویستێکی تارادەیەك نادیارە لەلای رەگەزی مێینە، سەرکوتکردنیشی جۆرێکی تری پەرچەکردار بەرهەمدێنیتەوە کە مێینە لەبەرامبەر نێرینە دەیکات، ئەوکاتەی کە سێکس ئازاد دەکرێ، ئەوکاتە هەست بەگوتارێك دەکەین کە نێرینە بەدژی خۆی دەزانێ و دەسەڵاتیش لەچنگی نێردایە، بەمەش کۆمەڵگە توشی شڵەژان و تێکچوون دێت و دەبێتە هۆی تێکچوونی شیرازە، بەتایبەتی شیرازەی خێزان کە لەکوردستان ئەلتەرناتیڤی هەموو ئازادییە غەریزیەکانە، ئەو سیستمە رێکخراوەش کە دەسەڵات و بەتایبەتیش دەسەڵاتی سیستمی سەرمایەداری بەرهەمیهێناوە، ئەویش خێزانە کەیەکەیەك و دەزگایەکی چالاکی ئەو

سیستمەیە، وەختێکیش کە سەرکوت دەکرێت، دیسان دەبێتە هۆی بەرهەمهێنانی فەزایەکی داخراو کەبیری نائینسانی یە و ململانیی لەبارەوە کردووە و توڵی هەڵداوە، بەڵام تەکتیکەکە لەهەردوو بارەکەدا یەك شتن، چ ئەوەی ئازادییەکی بێسنوور بەرهەمبێت، چ ئەوەی ئینسان سەرکوت بکرێت و جەستەی بکرێت بە کاڵا.

شۆڕشی سێکسی لەهەناویدا هەم ئیمتیاز و هەم سزای هەیە، بۆ نمونە وەکو شۆڕشی چینایەتی و نەتەوایەتی و هتد، کەسێك ئەگەر خیانەتی کردبێت دەبێ لەدوای سەرکەوتنی شۆڕش سزا بدرێت و بکوژرێت، ئاوهاش لە شۆڕشی سێکسیدا خۆ فرۆشی خیانەتە و سزاکەی ئەوەیە کە دەبێ لەدەرەوەی کۆمەڵگە و لەبازاڕدا خۆی وەکو کاڵا یەك نمایش بکات، سینەما و کۆمپانیاکان بەشێکن لە بەرهەمهێنانی ئەو وەهمەی کە ئازادی بەرهەمهێناوە و بەشۆڕشێکی سێکسی نادیار ناسراوە، بۆ نمونە تراديسیۆنێك کە بارگاوییە بە ئاین، بە عەرف سزای ئەو خۆفرۆشانە دەدات کە جەستەیان وەکو موڵکێکی سەربەخۆی خۆیان بەکاردەهێنن، بەڵام تراديسیۆن ئەمە قبوڵ ناکات و سزاکەی حازرە و کوشتنە بە رەزامەندی تەواوی کۆمەڵگە.

بزووتنەوەی یاخیگەرێتی لەدەسەڵات، تەنها لەرووی سیاسی پەتیدا نابینرێت، بەڵکو لەیاخیگەرێتی تراديسیوندا باشتر هەستی پێدەکرێ. وەختێك دەبینین ئەو تۆڕە تێك ئاڵاوە وەکو ئەوەی ئێستا هەیە لەکۆمەڵگەی رۆژهەڵاتیدا، دەسەڵات خۆی لەرێگەی یەکە جیاوازەکانیەوە هەوڵی چارەسەرکردنی دەدا، ئیدی سێکس لە پیداویستی ژیانەوە ماناکەی دەگۆڕێ بو بزووتنەوەی دژە کولتوور و نەریت و عەقیدە ئاینییە کونکریتیەکان کە رێگرن لەبەردەم ئازادی راستەقینە نەك ئەوەی دروستکراوە و بەشێکە لە سەرکوەتکردنی ئازادی، بەڵام لەشوێنێکی تردا ئەم دەسەڵاتە زیان دەکات، وەختێك سیکس تابۆ دەکرێت بەئازادیەکی وەهمی، بەڵام ئەوکات مەترسی بۆ سەر دەسەڵات و سیستمەکە زیاتر دەبێتە، نمونەش ئەوەیە کە پێکهێنانی خێزان، یان بەگوێ نەکردنی کولتور.

یان دروستکردنی ئەو یەکەیە بەشێوەیەکی ئارەزوومەندانەیە و دواترین حاڵەتیش جیابونەوەی هەردوو رەگەزەکەی لێدەکەوێتەوە وەکو جۆرێکی نوێ لە مومارەسەی ئازادی ژیان دەبینرێ، ئیدی ئەم یاخی گەرێتییە کە دەسەڵات ترسی لێنیشتووە. مەترسی تێکچوونی ئەو یەکەیەتی کە خێزانە و خێزانیش بریتیە لە پەیوەست بوون بە حومکەکانی دەوڵەتەوە، ئەگەریش بەپێچەوانەوە ئازادی کرد بەشێوەیەك لەشێوەکان وەکو ئێستا هەستی پێدەکرێ. دیسان گوتارەکە و ناوەڕۆکی

گوتاری دەسەڵات دووچاری ئیشکالیات دەبێتەوە. لەحاڵێکدا هەردوو هەڵبژاردنەکە بۆ هەردوو بەرەکە، مەترسی بوونی تاك و بوونی کۆمەڵایەتی لێدەکەوێتەوە کە ئەمجارەیان دەکەوێتە ژیر هەژموونی کومەڵگە و نەریتێکی ترەوە، نەریتێك کەدواجار هەم تاك و هەم کومەڵگەش پەشیمان لێی.

بویە ئازادکردن و سەرکوتکردنی سیکس، ئەگەر بەخوێندنەوەیەکی واقیعیانە مامەڵەیان لەتەکدا بکرێ، هەردوو حاڵەتەکە یەکسانن بەیەك، چونکە کۆمەڵگە تاکو لە بەهای ئازادی و ویستە گشتیەکان تێنەگات و حەزو ئارەزووەکانیشی وەکو پێویستیەکی دەرەوەی غەریزە و وەکو بەشێك لە عەقڵ نەزانێ، مەترسی هیچیان لەوەی تر کەمتر نییە، هەروەك ئەوەی بینیمان چۆن مامەڵە لەتەك ئازادیدا دەکرێت و کۆنتڕۆڵی ئەو فەوزایە ناکری کە خوڵقاوە، فەزایەك کە تەنها لەسەر خاکی نیشتیمان سەپێنراوە بەسەر خەڵکەوە، بەپێچەوانەوە لەدرەوەی کوردستان، ئەو کولتوورە سەپێنراوە نابینرێت و کاری پێناکرێت، چونکە لەوێ کۆمەڵگەیەکی تەڵقینکراو و دڵڕەق نییە حوکم بەسەر ئازادیخوازێکدا بپسەپیچنێ کە بەئازادی جەستەی خۆی بەکاردەهێنێت بۆ دامرکاندنەوەی غەریزەکانی، هەڵبەتە پێچەوانەکەشی لەکاتێکدا راستە کە ئینسانی سەرکوتکراو نازانی مومارەسەی ئازادییەك بکات کە لەمنداڵییەوە تابۆ بووە و لەگەورەیشدا نامۆ دەبێت پێی، بۆیە سەرکوتکردن و خراپ بەکارهێنانی ئازادی یەکسانن بەیەکتر.